

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

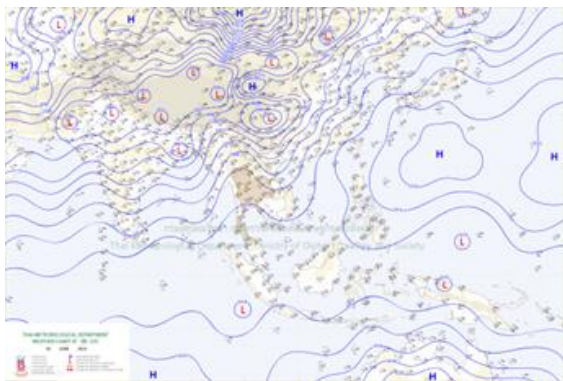
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 18 มิถุนายน 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

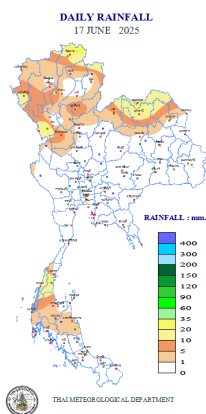
1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

แผนที่อากาศผิวพื้น 18 มิถุนายน 2568 07:00 น.

บริเวณภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีการกระจายของฝนฟ้าคะนองมากกว่าภาคอื่นๆ เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทยและอ่าวไทย สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันตอนบนมีกำลังปานกลาง โดยมีคลื่นสูง 1-2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 17 มิ.ย. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 18 มิ.ย. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	หนองคาย	24.8	ฝนตกปานกลาง
2	อ.เมือง	ชุมพร	24.8	ฝนตกปานกลาง
3	อ.เวียงป่าเป้า	เชียงราย	22.6	ฝนตกปานกลาง
4	อ.จอมทอง	เชียงใหม่	16.9	ฝนตกปานกลาง
5	อ.เมือง	อุดรธานี	15.0	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิ.ย. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 43,308 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 57 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 19,361 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 37) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (38,406 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50) มากกว่าปี 2567 จำนวน 4,902 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 142.77 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 154.37 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 33,194 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 40,511 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 57 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 16,972 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 36) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (35,979 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 4,532 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 117.22 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 125.66 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 30,415 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	13,509	54	6,764	37	87	1,145	654	57	561	53	95	25,908	14,163	55	7,326	38	11,806
ตอน.	12	8,368	3,632	43	1,980	29	230	2,122	1,057	50	889	46	242	10,439	4,689	45	2,869	33	5,801
กลาง	3	1,419	312	22	252	19	27	419	159	38	133	34	30	1,838	471	26	386	22	1,366
ตะวันตก	2	26,605	17,612	66	4,335	33	8	164	61	37	50	33	10	26,769	17,673	66	4,385	33	9,096
ตะวันออก	6	1,515	511	34	417	29	52	1,006	463	46	407	43	58	2,520	975	39	824	35	1,546
ใต้	4	8,194	4,934	60	3,224	50	44	721	403	56	348	52	48	8,874	5,337	60	3,572	50	3,578
รวม	35	70,926	40,511	57	16,972	36	448	5,576	2,798	50	2,388	46	483	76,502	43,308	57	19,361	37	33,194

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 13,134 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 53 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 6,438 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 35) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 50.84 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 44.03 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 11,737 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,789	58	3,989	41	33.74	16.90	15.91	16.00	5,673
สิริกิตี	4,916	52	2,066	31	11.36	9.56	19.91	19.98	4,594
ภูมิพล+สิริกิตี	12,704	55	6,054	37	45.10	26.46	35.82	35.98	10,268
แควน้อยฯ	301	32	258	29	4.64	4.86	4.75	4.75	638
ป่าสักชลสิทธิ์	129	13	126	13	1.10	1.20	3.46	3.46	831
รวมทั้งหมด	13,134	53	6,438	35	50.84	32.52	44.03	44.19	11,737

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 8 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ ห้วยหลวง (19%) อ่างฯ น้ำพุ (23%) อ่างฯ ลำตะคอง (21%) ป่าสักชลสิทธิ์ (13%) อ่างฯ ชุนด้านปราการชล (27%) อ่างฯ คลองสี่แยก (12%) อ่างฯ นฤปดินทรจินดา (24%) และอ่างฯ ปรามบุรี (30%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำโกลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำวัง แม่น้ำน่าน แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำยม ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 636 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 614 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.63 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.07 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 100 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 100 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.15 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.01 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.72 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.72 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 166 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 169 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.โม نرمย์) 142 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 20 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 4 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 10 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 10 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 61 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 55 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 12 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 21 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 267 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 256 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 20 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 80 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 100 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 58 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 209 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 208 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		12 มิ.ย. 68	13 มิ.ย. 68	14 มิ.ย. 68	15 มิ.ย. 68	16 มิ.ย. 68	17 มิ.ย. 68	18 มิ.ย. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองลำแด้ จ.ปทุมธานี	0.12	0.13	0.13	0.13	0.13	0.13	0.14	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าบ้านทูลบุรี จ.นนทบุรี	0.14	0.14	0.16	0.16	0.16	0.17	0.17	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกมชลประทานสามเสน กทม.	0.15	0.15	0.17	0.17	0.17	0.18	0.18	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 18 มิ.ย. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.70	-10.10
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	6.06	-9.94
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	3.42	-8.78
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	4.11	-7.89
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	4.81	-7.69
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	8.05	-6.45

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. การเตรียมความพร้อมและการให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

3.1 กรมชลประทาน เตรียมความพร้อมเครื่องจักร-เครื่องมือ ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ค. – 13 มิ.ย. 68 ช่วยเหลือสะสมรวม 538 หน่วย ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ 451 เครื่อง (ปริมาณน้ำที่สูบ 78,760,277 ลิตร) รถบรรทุกน้ำ 1 คัน (ปริมาณน้ำ 12,000 ลิตร) เครื่องผลักดันน้ำ 62 เครื่อง และเครื่องจักรอื่น ๆ 24 หน่วย

3.2 กรมปศุสัตว์ สํารองเสบียงสัตว์ 6,484 ตัน กล้วยซีฟัสต์ 3,500 ชุด หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 173 ทีม เมล็ดพันธุ์ฝัก 107,000 ของ สนับสนุนเสบียงสัตว์แล้ว 1,911.68 ตัน เกษตรกร 12,302 ราย (สะสม 1 พ.ย. 67 – 8 เม.ย. 68)

4. ผลกระทบด้านการเกษตร

4.1 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก เพชรบูรณ์ ลำพูน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น เลย หนองคาย สุพรรณบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 9,367 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 90,742 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 78,500 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,219 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,023 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 71 ราย พื้นที่ 394 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 240 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 115 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 39 ไร่ คิดเป็นเงิน 707,749 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 31 ราย พื้นที่ 94 ไร่ วงเงิน 234,233 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิ.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ลำพูน เลย นครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ เกษตรกร 1,694 ราย พื้นที่ 4,717 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,811 ไร่ บ่อกุ้ง 1,906 ไร่ กระชัง 57 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 11 ราย พื้นที่รวม 43 ไร่ คิดเป็นเงิน 465.825 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 11 ราย พื้นที่ 43 ไร่ วงเงิน 465,825 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิ.ย. 68)

และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4.2 มาตรการ ช่วงภัย 16 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ปทุมธานี สระบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา เกษตรกร 3,291 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 7,977 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 818 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,925 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 3,234 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 671 ราย พื้นที่ 1,548 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 106 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 754 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 689 ไร่ คิดเป็นเงิน 4.36 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 309 ราย พื้นที่ 1,067 ไร่ วงเงิน 2.77 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิ.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 1 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความเสียหาย เกษตรกร 1 ราย กระชัง 50 ตอม. คิดเป็นเงิน 18,400 บาท **ช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว**

และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการ ฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำ และเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยังการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 16 มิถุนายน 2568

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้งและเติมน้ำ ต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ** มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือ บริเวณพื้นที่การเกษตร พื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ จ.นครสวรรค์ ลพบุรี สระบุรี เพชรบูรณ์ และ จ.นครราชสีมา ไม่มีฝนตก ในพื้นที่เป้าหมาย เนื่องจากเมฆคิวมูลัสในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว และลมที่ระดับปฏิบัติการยังคงมีกำลังแรงส่งผลให้กลุ่มเมฆมีการ พัฒนาตัวช้าและเคลื่อนตัวออกจากพื้นที่เป้าหมายเร็ว

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 18 มิถุนายน 2568

- **การบรรเทาภัยแล้งและเติมน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนกักเก็บน้ำ** ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 17 มิถุนายน 2568 ปฏิบัติการ 101 วัน จำนวน 1,178 เที่ยวบิน (1,614:25 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 909.25 ตัน ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่ การเกษตร 62 จังหวัด พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 118.81 ล้านไร่ และมีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 29 แห่ง และขนาดกลาง/เล็ก 162 แห่ง

- **ภารกิจดับน้ำดับไฟป่าโดยเฮลิคอปเตอร์ ปังบประมาณ 2568** ขึ้นปฏิบัติการ 7 วัน 138 เที่ยวบิน ปริมาณน้ำที่ใช้ปฏิบัติการ 69,000 ลิตร ปฏิบัติการช่วยเหลือในพื้นที่ เทือกเขาบรรทัด จ.ตราด พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าชุมชน พื้นที่ป่าบนภูเขา จ.ลำพูน พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ฮ่อง จ.เชียงใหม่ และพื้นที่ดอยเวียงผา จ.เชียงใหม่ ปฏิบัติการโดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 4 มิ.ย. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว 2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 3. เพลี้ยกระโดด สีน้ำตาล 4. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พิจิตร นครศรีธรรมราช ยะลา และกำแพงเพชร) จำนวน 32 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และตาก) จำนวน 6 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชลบุรี และขอนแก่น) จำนวน 100 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ฉะเชิงเทรา) จำนวน 128 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 128 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัว/ตร.ม. และพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15% ในข้าวอายุ 15-40 วัน ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม - เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้เฝ้าระวังการระบาด - เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย ต่อมวนเขียวดูดไข่ ระหว่าง 6 : 1- 8 : 1 หรือ/อ่อนวัยที่ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง - ใช้น้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1-2 วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้นในข้าว ใช้ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10 กิโลกรัม ต่อไร่ หว่านเมื่อข้าวอายุ 10 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโต

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด 4. ดั้วงวง 5. โรสสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 49 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ตราด สุราษฎร์ธานี ชลบุรี ราชบุรี สงขลา ชุมพร สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช เพชรบูรณ์ ปัตตานี อุดรธานี นครราชสีมา ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร กาฬสินธุ์ กระบี่ ภูเก็ต พังงา อุบลราชธานี นครพนม จันทบุรี บุรีรัมย์ สระแก้ว ชัยนาท อำนาจเจริญ สุพรรณบุรี หนองคาย ลำปาง กาญจนบุรี นครปฐม มุกดาหาร สุโขทัย สมุทรปราการ ระยอง สตูล สระบุรี ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองบัวลำภู พระนครศรีอยุธยา ลำพูน แพร่ ยะลา และนครนายก) จำนวน 58,701 ไร่ การระบาดลดลง 2,455 ไร่ พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด สงขลา กระบี่ พังงา สตูล ตรัง สมุทรสงคราม ภูเก็ต จันทบุรี เพชรบูรณ์ สมุทรสาคร นครพนม บุรีรัมย์ ขอนแก่น ระยอง กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา พัทลุง นครราชสีมา ราชบุรี สระแก้ว และอุบลราชธานี) จำนวน 10,571 ไร่ การระบาดลดลง 227 ไร่ พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร สมุทรสาคร เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม กระบี่ สุราษฎร์ธานี ตราด สตูล กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา สงขลา บุรีรัมย์ จันทบุรี ราชบุรี ระยอง ภูเก็ต พังงา สมุทรปราการ ขอนแก่น ตรัง นครปฐม นครราชสีมา ร้อยเอ็ด ลำพูน และปัตตานี) จำนวน 6,409 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (สมุทรสาคร ชลบุรี ตราด กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี บุรีรัมย์ เพชรบุรี นครศรีธรรมราช ราชบุรี พังงา ระยอง ขอนแก่น ลำพูน และนครราชสีมา) จำนวน 1,168 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา จันทบุรี สมุทรปราการ ชลบุรี สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร เพชรบุรี ตราด ชัยนาท และขอนแก่น) จำนวน 832 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่	- ปลอยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของ หนอนหัวดำ หรือปลอยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา เพื่อ ควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอามาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำ น้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนาม กัดกินไปเผาทำลาย ปลอยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุม หนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้กแด่แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรู ธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอน และดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสม กับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและ มะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะ หนอนและดักแด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอ มะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1 - 1.5 ลิตร/ต้น ทุก 15 - 20 วัน ควรใช้ 1 - 2 ครั้ง ในช่วงระบาด - ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรสสีขามะพร้าวเข้าทำลาย นำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง กำจัดให้แน่นพ่นสารฆ่าไร ในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกัน ประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดย เลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. หนอนหัวดำ 3. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช และชลบุรี) จำนวน 906 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี นครราชสีมา สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 920 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ระยอง สุราษฎร์ธานี สระบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 410 ไร่ การระบาดลดลง 31 ไร่	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณ ใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวี ที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bacon hebetor) เพื่อควบคุม ระยะหนอนของหนอนหัวดำ - การใช้วิธีกล ตัดใบ และใช้กับดักแสงไฟ การใช้ชีววิธี พน แบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส และการใช้สารเคมี โดยพ่น สารฆ่าแมลง - ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะ ตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. ตัวมดแดง	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สตูล นครศรีธรรมราช ชลบุรี กระบี่ ฉะเชิงเทรา สระบุรี สงขลา จันทบุรี ระยอง ตรัง และร้อยเอ็ด)	เพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอนและดักแด้
	5. ตัวมดทูล	จำนวน 1,233 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 27 ไร่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณ
	6. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี สตูล ตรัง กระบี่ ตราด สงขลา นราธิวาส สระบุรี นครศรีธรรมราช และจันทบุรี)	โค่นทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน
	7. โรคทะลายน้ํา	จำนวน 488 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่	ในตอนเย็นก่อนค่ำ
	8. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา ชลบุรี สตูล ตรัง พังงา และจันทบุรี)	- กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อ
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	จำนวน 11,818 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่	ในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาโรคหรือฉีดพ่นบริเวณ
		พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง และนครศรีธรรมราช)	รอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ
		จำนวน 938 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ซ่อดอกที่ผ่อ และทะลายน้ําที่พบ
		พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา ระยอง นครศรีธรรมราช และนราธิวาส)	เป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบ
		จำนวน 89 ไร่ การระบาดคงที่	ที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
		พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช)	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทั้งที่ เก็บเศษซากพืช
		จำนวน 545 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 95 ไร่	นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์
			ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุม
			ระยะหนอนของหนอนหัวดำ
			- ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผา
			ทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้
			สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคราขาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี)	- คำนวณวิธีกำจัดโรคราขาว โดยการขุดคู
	2. โรคใบร่วงชนิดใหม่	จำนวน 1,439 ไร่ การระบาดคงที่	ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม.
	3. โรคใบร่วงยางพารา	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (เลย ยะลา ปัตตานี น่าน สุโขทัย บึงกาฬ อุตรดิตถ์ นนทบุรี สงขลา เชียงราย ระยอง สุราษฎร์ธานี นครพนม และกาญจนบุรี)	ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น
	4. โรคหนํายางแห้ง	จำนวน 81,996 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
		พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ปัตตานี สุราษฎร์ธานี ตราด นนทบุรี ชุมพร กระบี่ และพังงา)	- หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา
		จำนวน 1,473 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา
		พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ชลบุรี และร้อยเอ็ด)	- รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพารา
		จำนวน 4,770 ไร่ การระบาดลดลง 17 ไร่	อยู่ในช่วงผลัดใบ
			- เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้นํายางของต้นยาง
			ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือ
			จนกระทั่งนํายางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่)	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะกิ่งกาแฟ/หนอนกาแฟ-
		จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่	สีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ราชบุรี สกลนคร สุโขทัย สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี)	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลาย
	2. โรคใบไหม้	จำนวน 2,541 ไร่ การระบาดลดลง 30 ไร่	ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบต่าง
	3. โรคเน่ามันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ยโสธร ชัยนาท และสกลนคร)	- ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือ
		จำนวน 309 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 289 ไร่	ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน
		พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ชลบุรี บุรีรัมย์ ระยอง นครราชสีมา ราชบุรี กาฬสินธุ์ อุตรดิตถ์ ขอนแก่น สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และชัยนาท)	- โรคใบไหม้ แนะนำให้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรค
		จำนวน 23,518 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,263 ไร่	ปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคราบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียน
		พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สระแก้ว ชลบุรี และสกลนคร)	อายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือก
		จำนวน 125 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่	สุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง-
			ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและ
			ดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร
			สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,106 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ชลบุรี ปราจีนบุรี อุทัยธานี บุรีรัมย์ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว กำแพงเพชร ลพบุรี ระยอง ชัยภูมิ นครสวรรค์ มหาสารคาม อุบลราชธานี ยโสธร สุรินทร์ มุกดาหาร ชัยนาท ร้อยเอ็ด อุดรธานี ราชบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี สุโขทัย เลย สระบุรี พิจิตรโลก อุดรดิตถ์ สกลนคร เพชรบูรณ์ จันทบุรี ตาก อำนาจเจริญ และหนองบัวลำภู) จำนวน 816,399 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8,786 ไร่	หนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พบด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคอีโอโพลีอีโรวีรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทุ้ม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรกรร่งแปลงปลูกเพื่อไม่ให้หน้าท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทุ้งข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว ยะลา ขอนแก่น มหาสารคาม และสตูล) จำนวน 164 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 324 ไร่ การระบาดลดลง 19 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป็นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ด้า	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา และชลบุรี) จำนวน 1,664 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ ขอนแก่น นครราชสีมา มุกดาหาร หนองบัวลำภู อุดรธานี และอุทัยธานี) จำนวน 5,672 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4,036 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อุทัยธานี หนองบัวลำภู ขอนแก่น และกำแพงเพชร) จำนวน 138 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้กออ้อยแตกหน่อชดเชย ปลอยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ด้า ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. เพลี้ยแป้ง 4. หนอนเจาะผล 5. โรแดง 6. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา กระบี่ และปราจีนบุรี) จำนวน 1,073 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร สงขลา นราธิวาส กระบี่ และระยอง) จำนวน 965 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 35 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ตราด นครศรีธรรมราช ระยอง พังงา และกระบี่) จำนวน 369 ไร่ การระบาดลดลง 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ชุมพร พังงา และนครศรีธรรมราช) จำนวน 214 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระยอง กระบี่ ตราด และนราธิวาส) จำนวน 1,063 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราด ยะลา สงขลา ระยอง นราธิวาส ปัตตานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ประจวบคีรีขันธ์ พัทลุง ตรัง ระนอง ปราจีนบุรี และภูเก็ต) จำนวน 3,928 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลเฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์ไคด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีโทอะซอกซัลอัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบด่างหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคลังคงระบาดพ่นด้วยสาร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้ 8. โรคใบจุดสาหร่าย 9. เพลี้ยหอยเกล็ด 10. เพลี้ยจักจั่นฝอย 11. โรคราดำ 12. โรคราสีชมพู 13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน 14. หนอนกินใบ 15. โรคกิ่งแห้ง 16. โรคแอนแทรคโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร นราธิวาส นครศรีธรรมราช สงขลา ตรัง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 489 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และกระบี่) จำนวน 1,163 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี กระบี่ และนราธิวาส) จำนวน 206 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระยอง ปราจีนบุรี กระบี่ ตราด ยะลา และนราธิวาส) จำนวน 901 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 40 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ระนอง และชุมพร) จำนวน 81 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และกระบี่) จำนวน 241 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา ตราด และสงขลา) จำนวน 100 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด และสุรินทร์) จำนวน 243 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ยะลา จันทบุรี ปราจีนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 557 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 115 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี ตราด และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 431 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (อุดรดิตถ์ พัทลุง ยะลา ตรัง ปัตตานี และสงขลา) จำนวน 241 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 48 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 141 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2 ไร่	ป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไรต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเปอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมน้ำซันๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน - มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อนให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน - หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่าควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลกซิลผสมแมนโคแซบ หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 34 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 265 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 152 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ขอนแก่น และจันทบุรี) จำนวน 112 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 4 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 163 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคโน้จุด 5. โรคโน้จุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ะยอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงา ยะลา และนราธิวาส) จำนวน 446 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ะยอง และชุมพร) จำนวน 335 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และะยอง) จำนวน 292 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร นราธิวาส และตรัง) จำนวน 556 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 14 ไร่	สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบ การระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคโน้จุด ในช่วงที่ม้งคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคโน้แอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคโน้จุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกัน กำจัดโรคโน้พืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคโน้ ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคโน้พืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - ตัดแต่งกิ่งม้งคุด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ย - เมื่อพบโรคโน้แดงหรือโรคโน้แดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สาร กำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์ไกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเอ็กซ์โทเซซอกซ์อัตรา 40 มล.
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคมดไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคน้ำหนึ่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 85 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 272 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 162 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 26 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 42 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วย สารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพริทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคมดไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทรีน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดของให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพริทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่ยังอยู่ในดอกติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 3 ครั้ง

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 – 17 มิถุนายน 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 10 จังหวัด 16 จุด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง สมุทรปราการ สุรินทร์ อุบลราชธานี มุกดาหาร กำแพงเพชร นครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้ และไม่พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 141 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด น่าน นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา